

Prologus

Incipit expositio prologi in libros Regum Britonē.

Uiginti et duas litteras etc. In isto prologo versatur in ieronymi circa quinq. primo enim intendit ostendere numerum librorum veteris testamenti et sic facit

dupliciter. h. p. litteras et figuras. p. litteras enim hebraice alphabeti. et n. guras veteris testamenti. ostendit. xxij. esse libros per collationem numerum. et sic facit in principio istius prologi. s. in figura in introducta d. apocalypsi computant. xxij. litteras. vide ultra mediam prologi. S. d. cathalogus librorum pontificum in legem prophetas et agyographa distinguunt. ibi. p. r. i. nus apud eos liber etc. Tertio ostendit huius prologi utilitatem. s. ut sciamus librorum canonis et apocryphorum distinctionem. ibi. h. d. i. c. p. logi scripturatus. Quarto sermone apostrophat ad lectorem. et facit tria. Primo rogat ne ipsius intentione pervertat dicendo q. lxx. interpretatus respondere intendat. ibi. Que est ita se habeat etc. Deinde monet ut istius operis lectionem attendat. ibi. Rege q. p. r. i. m. u. etc. Ad ultimum pluit ei ut cum alijs speret. ibi. Certe si incredulus es etc. Quinto rogat paulam et eustochium. ut contra detractores eius prestantes elypsis orationum. q. non vult verbis ostendere ipsos. ibi. S. r. vos famulas xpi etc.

Incipit prologus sancti hieronymi in libros Regum.

Uiginti et duas litteras esse apud hebreos. syrorum q. lingua et

chaldeorum testatur et hebrece magna ex parte confinis est. Nam et ipsi vigintiduo elementa habent. eodem sono. sed diuersis characteribus. Samaritani etiam perathecum moysi totidem litteris scripturati. figuris tamen et apicibus discrepantes. Tertius est esdras scriba legis doctor et post captam

litterarum. si post reuersionem indeorum captiuitate babilonica in repatione bibliothecae coeque a chaldeis et aral quosdam nouas litteras inuenit et quosdam mutauit que nunquam asperere sonabant. et sic est qd sequitur. d. Tertius est etc. a naz buchodonosor rege babilonis. et h. u. q. h. e. g. r. y. s. e. d. o. Paral. xxxvi.

hierosolymam et instaurationem templi sub zorobabel. alias litteras reperisse quibus nunc utimur cum ad illud usque tempus idem samaritanorum et hebreorum characteres fuerint. In libro quoque numerorum hec eadem supputatio. sub leuitarum ac sacerdotum censu. mystice ostenditur. et nomen domini tetragrammaton in quibusdam grecis voluminibus usque hodie antiquis expressus litteris inuenitur. S. r. p. s. l. m. i. c. e. s. i. m. u. s. e. x. t. u. s. et centesimus decimus et ceterusimuldecimus et ceterusimuldecimus.

Et instaurationem etc. i. e. s. i. t. e. r. e. v. i. Alias litteras etc. i. s. i. g. u. r. e. v. e. l. f. o. r. m. a. t. i. o. n. e. s. l. i. t. t. e. r. a. r. u. m. S. i. c. o. s. i. s. t. o. n. u. m. e. r. o. l. i. t. t. e. r. a. r. u. m. d. e. s. c. e. n. d. i. t. a. d. n. u. m. e. r. u. m. v. t. o. s. t. e. n. d. i. t. n. u. m. e. r. u. m. l. i. b. r. o. r. u. m. v. e. t. e. r. i. s. c. o. r. d. a. r. e. i. l. i. t. t. e. r. i. s. r. f. i. g. u. r. a. s. v. i. d. e. d. i. c. i. t. In libro etc. id est computatio. h. d. u. b. l. e. u. i. t. a. r. u. m. r. e. s. i. t. u. s. e. n. l. e. o. e. s. d. r. n. u. m. e. r. a. r. e. r. i. n. d. e. h. i. c. c. e. n. s. u. s. d. r. n. u. m. e. r. a. t. i. o. i. d. y. s. t. i. c. e. i. f. i. g. u. r. a. t. e. q. r. p. h. i. c. n. u. m. e. r. u. s. x. x. j. d. a. t. i. n. t. e. l. l. i. g. e. r. e. q. s. a. c. e. r. d. o. t. e. s. r. l. e. n. t. e. d. e. s. b. e. n. t. i. n. t. e. l. l. i. g. e. r. e. q. r. j. l. i. b. r. o. s. v. e. t. e. r. i. s. l. i. t. t. e. r. a. s. E. t. n. o. m. e. d. n. i. r. e. d. i. c. t. u. s. e. s. t. q. p. o. s. t. r. e. p. a. r. a. t. o. r. e. s. r. e. p. l. i. c. i. d. r. a. s. a. l. i. a. s. l. i. t. t. e. r. a. s. r. e. p. e. r. i. t. a. s. i. v. s. q. a. d. t. p. s. i. l. l. i. s. s. a. m. a.

ritam et hebrei easdem litteras habuerunt. hoc patet. quia et nomen dñi tetragrammaton etc. Tetragrammaton interpretatur quatuor litteras. et componitur a tetra quod est quatuor et gramma quod est littera. Et sicut nomen dñi quod erat in lamina aurea quod super thronum pontificis imuebat. Exo. xxxij. s. r. q. r. t. u. o. r. l. i. t. t. e. r. a. s. s. c. r. i. b. e. b. a. t. s. i. i. o. r. b. e. v. a. u. r. b. e. t. h. r. i. m. l. i. t. t. e. r. a. s. i. n. q. u. a. d. a. e. p. i. s. t. o. l. a. m. a. r. c. e. l. l. a. s. i. n. t. e. r. p. r. e. t. a. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. v. a. u. r. b. e. i. s. t. a. b. e. t. h. v. i. r. a. e. i. t. a. i. n. t. e. l. l. i. g. e. d. a. i. n. t. e. r. p. r. a. t. i. o. n. e. S. i. c. l. i. t. t. e. r. a. s. p. p. l. e. g. a. l. e. p. o. n. t. i. f. i. c. e. f. i. g. u. r. a. t. e. s. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. v. i. t. e. i. a. c. t. o. r. v. i. t. e. s. p. u. a. l. i. s. s. p. i. n. c. a. r. n. a. t. i. o. n. e. r. p. a. s. s. i. o. n. e. i. u. a. A. l. i. a. i. n. t. e. r. p. r. a. t. i. o. n. e. S. r. p. s. l. m. i. r. e. a. d. h. u. c. o. s. t. e. n. e. i. n. u. e. n. i. e. s. i. p. o. s. t. u. l. l. i. s. d. i. c. i. t. q. r. j. l. i. t. t. e. r. a. s. s. u. n. t. a. p. u. d. h. e. b. r. e. o. s. p. q. u. i. n. q. p. s. a. l. m. o. s. q. a. p. u. d. i. p. s. o. s. p. o. e. s. l. i. t. t. e. r. a. s. a. l. p. h. a. b. e. t. i. d. i. g. e. r. u. n. t. i. n. i. e. p. l. a. q. u. a. d. a. a. d. m. a. r. c. e. l. l. a. s. i. f. a. c. i. t. h. i. e. r. o. n. i. m. n. i. s. i. d. q. u. a. t. u. o. r. m. e. n. t. i. o. n. e. s. s. f. o. r. t. e. v. i. c. i. o. s. c. r. i. p. t. o. r. u. m. o. m. i. s. s. u. s. e. s. t. c. e. t. e. s. i. m. u. s. d. e. c. i. m. u. s. h. e. c. s. u. n. t. l. i. t. t. e. r. a. s. h. i. e. r. o. n. i. m. S. c. i. r. e. d. e. b. e. s. a. i. s. p. s. a. l. m. o. s. s. u. n. t. i. n. o. r. d. i. n. e. m. h. e. b. r. e. o. r. u. m. i. n. c. i. p. e. r. e. e. l. e. m. e. n. t. o. r. u. m. t. r. i. c. e. s. i. m. u. s. e. x. t. u. s. r. e. c. e. t. e. s. i. m. u. s. d. e. c. i. m. u. s. c. e. t. e. s. i. m. u. s. d. e. c. i. m. u. s. o. c. t. a. u. s. r. e. c. e. t. e. s. i. m. u. s. q. u. a. d. r. e. g. e. s. i. m. u. s. q. u. a. r. t. u. s. v. e. r. s. e. r. e. d. e. b. e. s. i. n. p. r. i. o. r. i. b. u. s. p. s. i. n. g. u. l. i. s. l. i. t. t. e. r. i. s. s. i. n. g. l. o. s. v. s. i. e. u. l. o. s. q. u. i. t. r. i. m. e. t. r. o. i. a. m. b. i. c. o. v. e. r. s. u. s. p. s. t. a. n. t. e. s. s. e. p. n. e. r. o. s. i. n. f. e. r. i. o. r. e. s. t. e. t. r. a. m. e. t. r. o. i. a. m. b. i. c. o. c. o. s. t. a. r. e. s. s. i. c. u. t. d. e. u. t. e. r. o. n. o. m. i. s. t. i. c. a. n. t. i. c. u. s. c. r. i. p. t. u. s. e. s. t. S. u. n. t. q. u. i. a. l. i. o. s. p. u. t. e. n. t. h. o. c. o. d. i. n. e. i. n. c. i. p. e. r. e. s. e. d. f. a. l. s. a. e. o. r. u. m. o. p. i. n. i. o. e. s. t. l. e. g. e. l. i. t. t. e. r. a. s. s. i. c. S. e. d. r. p. s. a. l. m. i. a. l. i. i. q. s. e. q. u. u. n. t. i. n. t. r. i. c. e. s. i. m. u. s. e. x. t. u. s. N. o. l. i. e. m. u. l. a. r. i. n. E. t. c. e. n. t. e. s. i. m. u. s. d. e. c. i. m. u. s. L. o. n. s. i. t. e. b. o. r. n. b. i. d. n. e. i. n. t. o. t. o. c. o. r. d. e. m. e. o. i. n. p. s. i. l. i. o. i. u. s. t. o. r. u. r. g. r. e. g. a. t. i. o. n. e. o. E. t. c. e. t. e. s. i. m. u. s. d. e. c. i. m. u. s. B. e. a. t. u. s. v. i. r. q. u. i. t. i. m. e. r. e. d. n. i. m. v. b. i. g. l. o. s. a. e. s. t. e. n. i. a. i. l. l. e. p. s. a. l. m. u. s. d. i. g. e. s. t. u. s. p. o. e. s. l. i. t. t. e. r. a. s. a. l. p. h. a. b. e. t. i. p. E. t. c. e. n. t. e. s. i. m. u. s. d. e. c. i. m. u. s. o. c. t. a. u. s. B. e. a. t. i. i. m. a. c. u. l. a. r. i. i. n. q. u. i. s. u. n. t. x. x. j. o. c. t. o. n. a. r. t. u. s. v. e. r. s. u. s. r. s. i. n. g. u. l. a. s. l. i. t. t. e. r. a. s. o. c. t. o. v. e. r. s. u. s. s. e. q. u. u. n. t. i. n. t. a. e. t. a. l. p. h. a. p. r. i. m. a. l. i. t. t. e. r. a. i. n. c. i. p. i. u. n. t. o. c. t. o. v. e. r. s. u. s. e. t. b. e. t. h. s. e. c. u. n. d. a. l. i. t. t. e. r. a. a. l. i. j. o. c. t. o. s. i. c. d. e. a. l. i. j. s. o. c. t. o. v. s. q. a. d. t. h. a. u. q. e. e. x. t. r. e. m. a. l. i. t. t. e. r. a. a. i. t. a. d. d. i. c. i. t. h. i. e. r. o. n. i. m. i. n. e. p. i. s. t. o. l. a. s. u. p. r. a. d. i. c. t. a.

tes respondere intendat. ibi. Que est ita se habeat etc. Deinde monet ut istius operis lectionem attendat. ibi. Rege q. p. r. i. m. u. etc. Ad ultimum pluit ei ut cum alijs speret. ibi. Certe si incredulus es etc. Quinto rogat paulam et eustochium. ut contra detractores eius prestantes elypsis orationum. q. non vult verbis ostendere ipsos. ibi. S. r. vos famulas xpi etc. a. Uiginti et duas litteras etc. Et euidetur apparet quod dicitur littera. nota quod dicitur q. i. d. in primo etymol. i. e. latine et grece ab hebreis videtur exorte. apud illos enim p. r. i. d. i. c. t. u. s. e. s. t. a. l. p. h. a. b. e. t. i. s. v. i. d. e. n. t. e. r. e. s. i. m. u. l. i. e. n. c. i. a. t. i. o. n. e. a. p. u. d. g. r. e. c. o. s. t. r. a. c. t. u. s. e. s. t. a. l. p. h. a. u. n. d. e. a. p. u. d. l. a. t. i. n. o. s. a. S. r. h. e. b. r. e. i. x. x. j. e. l. e. m. e. n. t. i. s. l. i. t. t. e. r. a. r. u. m. v. e. t. e. r. i. t. e. s. t. a. m. e. n. t. i. l. i. b. r. o. s. v. t. u. n. t. G. r. e. c. i. v. e. r. o. x. x. j. l. i. t. t. e. r. a. s. a. u. t. i. n. t. e. r. v. t. r. a. q. u. e. l. i. n. g. u. a. p. r. e. g. r. e. d. i. e. n. t. e. s. x. x. j. e. l. e. m. e. n. t. i. s. h. a. b. e. n. t. h. e. b. r. e. o. r. u. m. l. i. t. t. e. r. a. s. d. i. c. i. u. n. t. a. l. e. g. e. c. e. p. i. s. s. e. p. m. o. y. s. e. n. S. y. r. o. r. a. u. t. c. h. a. l. d. e. o. r. u. m. p. a. b. r. a. a. U. s. i. c. u. m. h. e. b. r. e. i. s. r. n. u. m. e. r. o. r. s. o. n. o. p. o. r. d. a. t. s. s. o. l. i. s. c. a. r. a. c. t. e. r. i. b. u. s. i. f. i. g. u. r. i. s. d. i. s. c. r. e. p. a. t. p. a. U. i. g. i. n. t. i. r. d. u. a. s. l. i. t. t. e. r. a. s. r. e. a. v. i. c. i. n. a. p. r. o. t. e. r. h. d. i. c. i. t. h. i. e. r. o. n. i. m. q. r. e. i. a. s. s. i. m. i. l. a. t. i. n. s. o. n. o. r. i. n. n. u. m. e. r. o. l. i. t. t. e. r. a. r. u. m. b. N. a. i. p. s. i. x. x. j. r. e. a. d. e. s. t. f. o. r. m. a. t. i. o. n. i. b. u. s. l. i. t. t. e. r. a. r. u. m. c. E. t. a. p. i. c. i. b. u. s. d. i. s. c. r. e. p. a. t. e. s. i. t. i. t. e. l. l. i. s. s. i. n. e. l. i. t. t. e. r. a. r. u. m. s. u. m. m. i. t. a. t. i. b. u. s. S. a. m. a. r. i. t. a. s. i. c. u. t. a. t. h. i. e. r. o. n. i. m. i. n. l. i. b. r. o. d. e. l. o. c. i. s. c. i. n. i. t. a. s. e. s. t. r. e. g. a. l. i. s. i. n. i. l. i. q. n. u. e. s. e. b. a. s. t. e. d. r. s. r. o. i. s. r. e. g. i. o. q. c. i. r. c. a. e. s. t. f. u. i. t. a. c. i. u. i. t. a. t. e. n. o. m. i. n. e. a. c. c. e. p. i. t. r. i. n. d. e. d. i. c. u. n. t. s. a. m. a. r. i. t. a. n. i. s. s. q. u. e. i. n. t. r. o. d. u. c. u. n. t. h. i. c. q. r. s. a. m. a. r. i. a. d. e. c. e. t. r. i. b. u. u. r. e. g. i. d. e. d. e. s. t. r. u. c. t. a. a. s. a. l. m. a. n. a. z. a. r. r. e. g. e. a. s. s. y. r. i. o. r. u. m. r. e. d. e. c. e. t. r. i. b. u. b. u. s. c. a. p. t. i. u. a. r. i. s. r. i. t. r. a. m. o. t. e. s. c. a. l. p. i. o. s. c. o. l. l. o. c. a. t. r. e. g. a. s. s. y. r. i. o. r. u. m. e. r. d. i. u. t. i. e. r. i. s. g. e. n. t. i. b. u. s. m. i. s. i. t. i. n. s. a. m. a. r. i. a. i. n. c. o. l. a. s. q. u. e. t. e. r. r. a. c. o. l. e. r. e. t. n. e. i. n. s. o. l. i. t. u. d. i. n. e. v. e. r. t. e. r. e. t. q. n. e. s. c. i. e. n. t. e. s. l. e. g. i. t. i. m. a. t. e. r. r. e. i. l. l. i. a. b. e. s. t. i. s. n. e. c. a. b. a. n. t. q. d. r. e. g. a. s. s. y. r. i. o. r. u. m. c. o. p. e. r. i. e. n. s. i. n. i. t. o. c. o. s. i. l. i. o. m. i. l. i. t. a. d. e. o. s. q. u. o. s. d. a. d. d. e. s. a. c. e. r. d. o. t. i. b. u. s. h. e. b. r. e. o. r. u. m. q. d. o. c. e. s. t. e. t. e. o. s. l. e. g. i. t. i. m. a. t. e. r. r. e. i. l. l. i. a. u. t. r. e. c. e. p. e. r. i. t. t. i. n. p. e. n. t. a. r. e. t. u. c. h. u. m. o. y. s. i. i. d. e. o. l. i. t. t. e. r. a. s. h. e. b. r. e. o. r. u. m. a. d. h. u. c. i. n. s. c. r. i. p. t. i. s. s. u. i. s. r. e. t. i. n. e. n. t. r. p. p. t. e. r. h. i. n. t. r. o. d. u. c. u. n. t. h. i. c. i. n. t. e. s. t. i. m. o. n. i. u. m. n. u. m. e. r. i. s.

Prologus

¶ Et ceteris iniqua deagesimiquart. Exalabo te de mens ter. in q̄ licet ait b̄ iero. in eadē epla singulis lris in gula s̄tus gemine deputant r̄. Et ubi dicitur r̄. s̄. An euide numeri r̄. i. xij. lris ordinā (et dicitur est. tur q̄ vt trimetꝝ iambicū dictū est supra i. epla ad paulū nū. vij. c. vbi agit d̄ la mentatōibz hieremie

Et tetrametꝝ recipit iambicū oibz locis. s̄ spondeū tñ i impari t us. r̄ d̄ iambicū a pede p̄domināte i loꝝ iopari. in q̄ null' al' p̄s debet poni. r̄ sic d̄ i cōmento Doctꝝ d̄ solatōe sup̄ illā loꝝ cū p̄mū libi. Et sc̄l̄ liseri d̄ d̄ oibz iambicū metꝝ i d̄ imetꝝ est q̄tuor habet pedes si trimetꝝ est fer. si tetrametꝝ octo. Et cū eī p̄t accipiat i huc. De creator oim. iā surgit hora tertia. de iambꝝ p̄mū. creaa alter iambꝝ iuge simul r̄ habebis vñ i metrū. toro iambꝝ m̄tū aliter iambꝝ. iuge simul r̄ habebis sc̄m metrū. iā sur spondeus. git ho. iambꝝ. iuge simul r̄ habebis tertū metꝝ. ra ter spondeus. tia iambꝝ. iuge simul r̄ habebis quartū metꝝ. Et ita patz q̄re dicat tetrametꝝ. S̄lt̄ posses pone re exemplū i illo hymno. Jā lucis orto sydere. veni p̄ez mur sup̄lices. r̄ i silibz. cōter tñ assignāf ibi d̄metrū iambicū. q̄ i q̄libet vñ hymni sunt q̄tuor vñus metrū est. s̄t̄ em̄ est vñ vñus metrū. Jā luc' orto sydere. al' est. deū p̄emur sup̄lices. r̄ sic de al'is. r̄ hieremite q̄z r̄. d̄ q̄b̄ habitū est supra in epla ad paulinū. c. vij.

¶ Er oio ei' q̄ incipit. Recordare dñe. r̄ Salomonis q̄z r̄. i. numerāf alphabeta. appellat lras alphabete i fin q̄s fit vñus supputatio r̄ ordinatio. Inctōnes appellat metꝝoz vel verinū distinctōes. in q̄b̄ q̄s incisi d̄ stinguunt pedes sic p̄ supra primo. vel q̄z ita certū h̄nt numerꝝ syllabar. q̄ q̄cqd̄ sup̄nū est videt̄ abscisum. vñ i iero. ad marcellā. p̄uebia salomonis extremū clau dit alphabetū. q̄d tetrametro iambico supputat ab eo loco in q̄ ait. Mulierē fortē r̄. Proverb. xxi. Porro r̄. h̄ assignat aliā uenemētā inter lras alphabete r̄ libros ve terē testamētī. lra s̄s̄ plana ē. y Porro r̄. r̄ subitū q̄re dicunt duplices. 3. Alter em̄ r̄. i. aliter scribūf a vñ r̄a p̄eris. q̄. Libri regū i principio. alif i fine. q̄tuor sunt apud nos. duo tñ apud hebreos. p̄mā d̄ est Samuel a noīe autoris. An dicit q̄s̄. i. l. crymo. vi. libri iudicū r̄ Ruth Samuel edidisse creditur. Liber sa muel eius d̄e samuelis natiuitatē r̄ sacerdotiū r̄ gesta de scribit. idcirco nomē ab eo accepit. Et q̄uis h̄ liber saul r̄ dauid historiā cōtineat. vtriq̄ tñ ad samuel referūf. q̄z ip̄e vñit saul i regē. ip̄emet etiā vñit dauid in regē suū. cū? libri p̄mā p̄e d̄scripsit idē samuel. sequētia fo vly ad cal ē scripsit dauid r̄. Sedz libri appellat ma lachim. i. regū a materia. An dicit q̄s̄. i. l. crymo. vi. La lachim p̄inde appellat eo q̄ reges iude r̄ i iherosolē genē

gestaq̄ eoz p̄ ordinē digerat tempoz malachim cū. hebraice latine regū interpretat. Et sic libz hieremias p̄mū in vñū r̄ volume cōegit. Mā ante spatius erat p̄ singulas regū historias. Et b̄iamin hebraice. Paralipomicom graece. s̄ba dicit latine. Cetera p̄e bunt inferius.

igit vigintiduo elemēta s̄nt p̄ q̄ scribim̄ hebraice omne q̄d loq̄mur. r̄ coruz in iij. s̄ vox huana cōp̄het. dicit̄ ita vigintiduo volumia supputant. q̄b̄ q̄s lris r̄ exordis in dei doctrina tenera ad huc lactēs viti iusti eruditur inf. nria. P̄mū apud eos liber vocatur b̄reth: quē nos genolim dicimus. secunda bellēmōth. q̄ exordus appellat. tertius vage tra. i. leuitic. q̄tuus vages daber. quē numerū vocamus. q̄nt̄ eilead dabarim q̄ deuteronomiū p̄notat. h̄i sunt quinqz libri moysi q̄s p̄prie thozath. i. legē appel lant. Sc̄m p̄phetarum

b̄ Q̄uo ḡ. iij. elemē ta r̄. h̄e dicunt̄ eles mēta q̄s̄i alimēta. ad similitudē mundi eles mentoz. sic cū illa cō cunctia omne p̄sauna corp'. sic r̄ be p̄uncte lralem vocē q̄s̄i corp' aliq̄d cōponūt. tñ ele mēta p̄prie dicitur ip̄e p̄mū cōtōes. nos te aut̄ cap lra. ab iugue tñ r̄ elemēta p̄ lris ce lre. p̄ elemētis vocāf. cū viciū nō posse cō stare in eadē syllaba v ante p̄ nō d̄ lris dicit̄ nus i. d̄ p̄nunciatōe eoz. nā q̄m ad lris p̄tū p̄t p̄nngi. nō tñ cōticiat̄ nā p̄tū s̄ posita r̄.

c Et eoz in iij. r̄. i. er h̄e. iij. elemētis vel lris in iij. r̄ com p̄nt. vñ dicit p̄nt an' in maiori volumi ne. h̄a ē mutata es vocis cōposite r̄. h̄ ē

q̄ stat et cōpositōe lras. d̄ Jra. iij. volumia r̄. q̄ d̄icitur p̄uer instruit p̄ lras ad cōpositōes vocū. na p̄ hōf libros instruit auditor in doctrina fidei r̄ mouim. e P̄mū apud r̄. In epla ad paulinū. vij. c. exponunt̄ hec q̄z expōitōne breuitat̄ causa nō itero in hoc loco. h̄a satis patet oibz. tñ aliqua breuiter p̄stringam. f Thozath. s̄m Kemigū lra vel p̄nratēchus. g Sc̄m p̄phetaz ordinē r̄. videt̄ q̄ male assigne ille o. do p̄phetaz. q̄ p̄pheta est rex euent' imobilit̄ veritate denūciatio. q̄d nō facit aliq̄s liber historie. R̄ h̄io q̄ p̄ pheta nō est solū annūciatio futuroꝝ s̄bis s̄ etiā fact'. vt d̄sec. r̄. Ego visionē multiplicauit in monū p̄phetaz r̄ similitat' s̄m. i. ossus. q̄ nō tñ vñis p̄dicabāt s̄ r̄ opt bus p̄figurabāt. s̄ h̄. i. sa. x. legif q̄. Et s̄as incellit nūd' r̄ d̄iscalnat' m̄bo dieb̄ i signū r̄ potentū trū annoꝝ ca p̄nūtat' venture sup̄ egyptū r̄ ethyopiā. s̄z s̄m h̄ Job r̄ alia agiographa debent̄ inf p̄phas enūmerari. s̄o dicit h̄ugo d̄. sc̄to victore. q̄z liber p̄pheticus dicit̄ duobz mo dis. vel q̄z edit' a p̄pheta. vel q̄z script' p̄pheticō stilo. vñ Josue. iudicū. Samuel r̄ Malachim p̄phete dicunt̄ q̄ a p̄phete s̄cripti. Josue igit p̄pheta fuit. vt P̄mū. r̄. h̄. Colle iosue illū nū i q̄ est spūs d̄s̄. r̄ d̄euf. r̄. vij. p̄o phetam d̄ gente tua r̄ d̄ fratribz tuis sicut me iherabit d̄ns. h̄ d̄ de Josue ad lram. s̄z ad huc daniel inter p̄phetas numerari d̄beret. r̄ liber psalmoz. R̄ h̄io. p̄pheta largissime d̄ inspiratio diuina occulta denūciatio. s̄m h̄ historia creatōis reuelata moysi d̄ p̄pheta. lauge aut̄ d̄ p̄pheta denūciatio futuroꝝ factis vel vñis figurati ua. r̄ s̄m h̄ libri ve. testa. dicunt̄ p̄tinere p̄pheta. q̄ i illis p̄nūtat' figure futuroꝝ. i. Lox. x. d̄m̄ia in figura p̄unge bāt illis. s̄ p̄altes d̄ p̄pheta denūciatio futuri vñis vel facti p̄ hōicū sp̄m p̄phete habentē. s̄ic p̄altes d̄

Prologus

daniel dicunt pphetie. Specialissime b: pphetia denūciatio futuri vbiis vel factis anthonomastice. et p viros pphetas. sic iohue et iudicū et duo primi libri regū pphetice dicunt. Proprie d: pphetia denūciatio futuri vt futuri. vt Esāte hieremie et ceteroz. vel aliter dici p q pphetia triplicit d: officio. gra et missione. Of

ficio qñ aliq eligebatur q in dubijs alule ret dñm. sic moyses et iohue. Bñ sic ille q p inspirationē noticiāz aliquoz dabat. q nec natura nec disciplina aliq dari poterat sicut dauid et daniel. D: missione. sicut ille que mittebat dñs ad denūciandū q ei inspiraret. vt Jona. Et v: pphete non dicebant nec opa eoz pphetaz opa vocabant. nisi q aut missione aut officio pphetabāt. licet in spūatōe edocti essent to dauid et daniel inf pphetas nō copulant q: nec officū habuerunt ne missi fuerunt tñ grām pphetadi habuerūt. et i veritate pphete fuerūt.

b Compingūt. i. cōiungūt. vide vbi exponit cōpingere in opusculo d vocabulis b: i. Quē nos re (blie. gnoz et. q: agit d duobus regnis. i. d regno duar tribuū qd dicit regnū iuda. et d regno decē tribuū. qd dicit regnū israel.

b Thareasta. hebraice liber. xij. pphetaz.

l Agiographa. supra

exposita sunt in plogo sup iohue circa principiū. m. Quē quinq: incisionib: a quinq: petōib: vel distinctioib: q sūt p fiat fiat. quattuor primas distinctōes termināt qtuor: psalmi q terminant i fiat fiat. s. Beat⁹ q intelligit. De iudiciū. D: misericordias dñi. et dñi tēmi ni secundū. et inde vsq: ad finē prentū quinta distinctio ppter ultas quinq: distinctōes volebat hieronim⁹ dices re quinq: libros esse psalmoz. Cōmuniō: tñ opinio est q sit vnus liber. Et sic intitula f salterū incipit liber hymnoz vel soliloquoz de christo.

n. Dastoth hebraice. parabole grece. puerbia latine. Est aut puerbiū parabola vel similitudo. vbi aliud d: et aliud intelligit. vnde dicit puerbiū quasi p verbo positum vel quasi verbū p alio. vide in opusculo d vocabulis biblie. vbi exponit parabola.

o. Coeleth hebraice. Ecclesiastes grece. cōcionator latine. quia eius sermo nō est ad vnū sed ad vniuersos. Et cōcionator aris. dicit loq ad cōcionē. vnde cōcionator dicit qui persuadet vel loquit cōcioni.

ordinē faciūt et incipiūt ab Iesu filio naue: q apud illos iohue ben nun d: De inde sberūt sopthim. i. ius dicū libz. et eundē cōpin gunt tuch: q: in dieb: iudiciū facta eius narraf histo ria. tertio seqt samuel que nos regnoz primū et scdm dicim⁹. quart⁹ malachim. id est regnū q tertio et qtro regnoz volumine pñet. Meliusq: multo est malachim. i. regū: q malacoth. id est regnoz dicere. Ad eī multaz gentiū describit regna: s: vni israelitici ppli q tribub: duodecim pñet. quinq: est esaias. sext⁹ hieremias. septim⁹ ezechi el. octau⁹ liber duodecim pphetaz q apud illos vocatur thareasta. Tertio ordo agiogpha possidet. Et primus liber incipit a iob. secund⁹ a dauid que quinq: incisionib: et vno psalmoz volumine cōphendūt. tertio e salomō. tres libros habēs puerbia: q illi parabolas.

p. Syrastrim hebraice cātica canticoz latine. Syr em canticū. a articul⁹. syrum canticoz interpretatur que sic appellant eo q vniuersa cantica pcellāt. sicut sanctasanto rum dicebant q: sanctoroz comparatōne sanctora erant. vel q: exteriori oraculo erāt sanctora. quere plenius de

his trib: libris et d: sa pientie libro et d: eccle liaitico infra i plogo sup libros salomonis qui sic incipit. Bugat epistola et.

.i. masloth appellāt. quartus ecclesiasten. i. coeleth quinq: e canticū canticoz que titulo syrastrim pñoz tant. sext⁹ est daniel. septimus dabreiamim. i. vba diez: qd significanti chro nicon totū diuine historie possum⁹ appellare. q liber apud nos paralyptomenō prim⁹ et secund⁹ inscribit. octauus Esdras: q et ipse si militer apud grecos et lati nos i duos libros diuisus est. non⁹ hester. Atq: ita fiunt pariter veteris legi libri vigintiduo. id est moyli qng: et pphaz octo. agiogphoz nouē. Quāq: nōnt li rutch et cynoth inf agiographa scripti sūt: et hos libros i suo putēt nūero sup putādos: ac p h esse pñice legis libros vigintiquattuor: q: sub numero viginti quattuor senioz apocalypsis Jobis inducit: adozātes agnuz et coronas suas pstratis vultibus offerentes: stantib: corā quattuor

q. Dabreiamim hebraice. paralyptomenō non grece. vba diez latine. Dabreiamim terminatur in m. qd sicut pater p glosam hieronymi B. h. x. v. vbi dicit. erāt qui putāt beniamin filiu diez interpretari. de te ra eniz dicit iamim. et sinit in n. dies quide appellatur iamim. et terminant in m. cam ergo dabreiamim interpretatur vba diez et no verba dextre. pater q terminant in m et non in n.

r. Ebronicon. id est temporale vel temporaneū. eo q totū tempus cōplectit ab adā vsq: ad finē regis. Et dicit a chxonon qd est tempus. et inde cronicus ca cum. id est temporalis vel temporaneus. et chronica cor: tempora vel tempor series v: ordo. vel vbi tēpora vel facta dixer sōz temporum continetur. vide supra in epistola ad paulinū.

vij. c. vbi exponitur paralyptomenon. s. Lynoth hebraice. tēmi grece. lamentatōes latine. t. Quos sub numero et. iij. c. xxiij. seniores sunt vetera. testa. voc. eminentiā virtutū et pfectionē opez docētes. nā qter sex faciūt. xxiij. vt p quaternariū designet eminentiā virtutū. p senariū pfectio opez. q: sex dies sunt in qbz licet opari. vt p seniores. xxiij. designant duodecim p: v. Adozātes agnū. i. ipm verū (triarche. et xij. pphete. deū credētes est p nobis passū. Per coronas victorie tē prationū intelligunt. q: pstratis vultib: offerūt. dū oia bona sua deo hūiliter attribuunt. Asalia qtuor: sic dicit glo. xps q nat⁹ est. passus. resurgēs. ascēdēs. et veniū tan git glo. q: xps d: hō in natiuitate. vitul⁹ q est aial imolaticū i passione. leo forz in resurrectōe. aquila q in altum volat in ascēsiōne. Et virt⁹ fortitudinis designat i leone. in vitulo immobilis virt⁹ temperantie. in hōie virt⁹ iusticie. in aqila q vige i visu virt⁹ prudētie. vel in hōie humanitas. in vitulo sacerdotiū. in leone regnū. in aquila exprimitur diuinitatis sacramentum.

